bil havererade några mil söder om Umeå. Inte heller drog han sig för långa bilturer. En gång fick jag åka med honom på en dagstur till lokalen för trolldruvemätare, *Baptria tibiale*, i Jämtland nära Jämtkrogen, en resa på ungefär 75 mil. Vi hann också med att besöka fjärilsamlaren Ingemar Karlsson i Matfors.

Sören hade många vänner. Vi saknar honom inte minst som god kamrat och vän. Men särskilt känner vi för hans efterlämnade maka Marianne och sonen Mats, som så oförberett mist en nära anhörig med de många problem sådant medför. Men vi kan också glädjas åt att hans insats har bestående värde för framtiden.

Ingvar Svensson

Fjällskogsrapport med insekter i nyckelbiotoper

Cederberg, B., Hermansson, J. & Lundqvist, R. 1993. *Nyckelbiotoper i skogarna vid våra sydligaste fjäll*. 54 sidor, 31 svart-vita foton, 13 svart/vita teckningar, A4-format med klammer. Rapport 5, Skogsstyrelsen. Kan beställas från Skogsstyrelsen, Förlaget, 551 83 Jönköping, tel. 036 - 15 56 00. Pris c:a 75 kr.

Rapporten ger en översiktlig presentation av fjällskogarna och beskriver svampar, lavar och insekter i olika miljöer. Fåglar, mossor m fl grupper behandlas inte alls eller dåligt. Kvaliteten på texterna är ojämn och det kapitel som håller högst klass handlar om insekter. Björn Cederberg beskriver där nyckelsubstrat i olika skogstyper samt framhåller några insekter som kan användas som signalarter, dvs arter som indikerar skyddsvärda miljöer. Exempel på sådana arter är reliktbock *Nothorina punctata*, nordlig plattbagge *Dendrophagus crenatus*, raggbock *Tragosoma depsarium*, ljus vedstrit *Cixidia lapponica*, skrovlig flatbagge *Calitys scabra*, bronshjon *Callidium coreaseum* och mindre barkplattbagge *Pytho abieticola*.

Till insektskapitlet finns många trevliga teckningar, bland annat en detaljbild på de krokborst som skrovlig flatbagge har. Dessa gör att gnagmjöl och svampsporer fastnar och kamouflerar arten.

Rapporten avslutas med en beskrivning av tre områden. Bästa beskrivningen är från ett tallurskogsområde i Särna där cirka 20 rödlistade arter hittills påträffats, bland annat ormhalssländan *Inocellia crassicornis*.

Bengt Oldhammer

Utsökta biotopfaktablad!

Skogsstyrelsen. *Biotopfaktablad*. 1993. Beställes från lokala skogsvårdsstyrelser eller från Skogsstyrelsen, Förlaget, 551 83 Jönköping. Pris ca 20 kr styck.

Åtta, av Martin Holmer, utsökt illustrerade broschyrer som avbildar och berättar om både växter och djur i sin rätta miljö. Fyra av dessa behandlar värdefulla och känsliga miljöer som bergsbranter, bäckraviner, skogsbryn och gransumpskog. De resterande har olika trädslag som tema: asp, sälg, gran och tall.

Mina favoriter är nog de två sista. Här kan man se var på träden olika vedinsekter utvecklas och även hur insektssamhällen avlöser varandra alltefter som högstubbar och lågor åldras. Både exklusiva och vanliga men karakteristiska arter finns med.

Lars-Ove Wikars